

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«ХІМІЯ»

Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

за спеціальністю **102 ХІМІЯ**

галузі знань **10 ПРИРОДНИЧІ НАУКИ**

Кваліфікація: бакалавр хімії

**ЗАТВЕРДЖЕНО
ВЧЕНОЮ РАДОЮ**

Голова вченої ради _____ М.О. Фролов
(підпис)

(протокол № від « » _____ 2021 р.)

Освітня програма вводиться в дію з 2021-2022 н.р.

Ректор _____ М.О. Фролов
(підпис)

(наказ № від « » _____ 2021 р.)

**Запоріжжя
2021**

Аркуш погодження

Гарант освітньої програми

М.М. Корнет

Декан біологічного факультету

Л.О. Омелянчик

Керівник навчально-методичного
відділу

Л.О. Нестеренко

Начальник відділу моніторингу якості
освіти і ліцензування

М.А. Томченко

Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи

О.І. Гура

Передмова

Запорізький національний університет. «Хімія»: освітньо-професійна програма.

Переглянуто проектною групою у зв'язку з плановим оновленням.

У складі:

Корнет Марина Миколаївна	гарант освітньо-професійної програми, кандидат біологічних наук, доцент кафедри хімії
Бражко Олександр Анатолійович	доктор біологічних наук, професор кафедри хімії
Лашко Наталя Петрівна	кандидат хімічних наук, доцент кафедри хімії
Омельянчик Людмила Олександрівна	доктор фармацевтичних наук, професор кафедри хімії

Розглянуто на вченій раді біологічного факультету ЗНУ

Протокол №___ від _____ 2021 р.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

1. Лабенська Ірина Борисівна (к.б.н., керівник клініко-діагностичної лабораторії СП «С/п Славутич» ЗМКБ «Прогрес» ім. О.Г. Івченка).
2. Седаш Юрій Володимирович (ас., начальник випробувальної лабораторії з контролю якості ТОВ «БАРА» м. Запоріжжя).

1. Профіль освітньої програми

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Запорізький національний університет Біологічний факультет
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Ступінь вищої освіти – бакалавр Спеціальність – 102 Хімія Освітня програма – Хімія
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Хімія»
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний; 240 кредитів ЄКТС; 180 кредитів ЄКТС, термін навчання: 2 роки 10 місяців (за умови перезарахування 60 кредитів ЄКТС із програми підготовки молодшого спеціаліста).
Наявність акредитації	Освітня програма акредитована у 2020 р. Національним агентством з забезпечення якості вищої освіти (Україна) терміном на 5 років.
Цикл/рівень	НРК України – 6 рівень, FQ -EHEA – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень.
Передумови	Повна загальна середня освіта за результатами зовнішнього незалежного оцінювання знань і вмінь випускників з урахуванням середнього балу документа про повну загальну середню освіту; освітньо-кваліфікаційний рівень молодший спеціаліст (освітнього рівня молодший бакалавр).
Мова(и) викладання	Українська / Ukrainian
Термін дії програми	Акредитація до 16.06.2025.
Інтернет-адреса постійного розміщення освітньої програми	https://www.znu.edu.ua/ukr/pk/4362/bakalavr/12392
2 – Місія і цілі освітньої програми	
<p>Місією освітньої програми є участь у формуванні європейського простору освіти та науки, розвитку на регіональному рівні дотичних до хімічної галузі сфер через надання фундаментальних і прикладних знань, компетентностей та ідей здобувачам вищої освіти.</p> <p>Цілями освітньої програми є формування у здобувачів загальних і професійних компетентностей, необхідних для успішної діяльності у галузі хімії та хімічної освіти, спрямованих забезпечити конкурентоспроможність випускників; формування сприятливого середовища для різнобічного їх освітньо-професійного розвитку. Визначення збалансованої структури та обсягу підготовки фахівців з вищою освітою з урахуванням потреб особистості, інтересів держави, територіальних громад і роботодавців. Створення умов для успішного супроводу кар'єри випускників-хіміків.</p>	
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, предметна спеціальність або спеціалізація)	Галузь знань – 10 Природничі науки Спеціальність – 102 Хімія Об'єкт(и) вивчення та/або діяльності (феномени, явища або проблеми, які вивчаються): хімічні елементи та прості речовини, хімічні сполуки та матеріали, хімічні перетворення та фізичні процеси, що їх супроводжують чи ініціюють. Цілі навчання (очікуване застосування набутих

	<p>компетентностей): підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми хімії, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов і передбачають застосування певних теорій та методів природничих наук.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області (поняття, концепції, принципи та їх використання для пояснення фактів та прогнозування результатів): класифікація і номенклатура неорганічних, органічних, елементоорганічних та комплексних сполук; теорії будови атому, речовини та хімічного зв'язку, використання їх для пояснення реакційної здатності сполук і прогнозування хімічних, фізико-хімічних властивостей речовин; термодинамічні функції та їх застосування до опису фазової і хімічної рівноваги, направленості процесів у різноманітних системах; основні поняття та закони хімічної кінетики; методи одержання, ідентифікації, визначення складу, будови та вмісту речовин; основи електрохімії, хімічної технології, екотехнологій.</p> <p>Методи, методики та технології (якими має оволодіти здобувач вищої освіти для застосовування на практиці): хімічний синтез; якісний, кількісний та структурний аналіз речовин/матеріалів; термодинамічний та кінетичний аналіз фізико-хімічних процесів; квантово-хімічні розрахунки та математичне моделювання.</p> <p>Інструменти та обладнання (об'єкти/предмети, пристрої та прилади, які здобувач вищої освіти вчиться застосовувати і використовувати): обладнання для хімічного синтезу і спектроскопічних, електрохімічних, дифракційних, хроматографічних, гравіметричних та інших досліджень.</p>
Орієнтація освітньої програми	Програма є освітньо-професійною, яка має прикладну орієнтацію.
Основний фокус освітньої програми	Фокус програми – загальна фахова освіта в галузі хімії. Ключові слова: аналітична хімія, органічна хімія, хімія харчових продуктів, хеометричні методи.
Особливості програми	Особливість ОП полягає в організації підготовки фахівців, які на основі знань основних законів хімії, властивостей хімічних елементів та їх сполук, сучасних методів аналізу і синтезу матеріалів вміють передбачати властивості хімічних речовин, проводити хімічні наукові дослідження та трактувати їх результати. Також, особливостями ОП є проходження виробничої практики студентами безпосередньо у профільних хімічних лабораторіях підприємств міста Запоріжжя різного профілю, залучення до викладання на ОП великої кількості практиків та професіоналів, набуття здобувачами освіти комунікативної компетентності з англійської мови, широкі можливості для міжнародної мобільності.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальше навчання	
Придатність до працевлаштування	По завершенню навчання випускник може працювати в галузі хімічних досліджень; хімічного аналізу, контролю та синтезу; хімічних, фармацевтичних, нафтогазових, харчових та агрохімічних технологій; біотехнологій; хімічної екології та контролю оточуючого середовища, криміналістики, зазначені у

	Класифікаторі професій ДК 003-2010 у підкласах за кодами: 3111 – лаборант (хімічні та фізичні дослідження); 3116 – лаборанти та техніки в хімічному виробництві; 3211 – асистент хіміка; 334 – інші фахівці в галузі освіти.	
Подальше навчання	Можливість навчання за програмою другого (магістерського) рівня вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти.	
5 – Викладання та оцінювання		
Викладання та навчання	Студентоцентроване навчання, проблемно-орієнтоване навчання, навчання на основі наукових досліджень, самонавчання, а також дистанційне навчання в системі Moodle. Викладання на освітній програмі проводиться із застосуванням як традиційної системи методів, так і з використанням інноваційних прийомів: у вигляді лекцій (в т.ч. мультимедійних), лабораторних робіт, практичних занять, самостійної роботи студентів, індивідуальних занять та консультацій. Перевага надається таким методам, методикам та технологіям як хімічний синтез; якісний, кількісний та структурний аналіз речовин/матеріалів; термодинамічний і кінетичний аналіз фізико-хімічних процесів; квантово-хімічні розрахунки та математичне моделювання.	
Оцінювання	Накопичувальна бально-рейтингова система, що передбачає оцінювання студентів за усіма видами аудиторної та самостійної діяльності, спрямована на опанування компетентностями освітньої програми: поточний контроль, підсумковий контроль, усні та письмові екзамени, тестування, презентації, залік з виробничої та виробничої педагогічної практик, атестаційний екзамен.	
6 – Програмні компетентності		
Вид компетентності	шифр	
Інтегральна компетентність	ІК	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми хімії або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів природничих наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності	Загальні компетентності, визначені стандартом вищої освіти за спеціальністю 102 «Хімія» галузі знань 10 «Природничі науки» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти:	
	ЗК 1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
	ЗК 2	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
	ЗК 3	Здатність працювати у команді.
	ЗК 4	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
	ЗК 5	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
	ЗК 6	Здатність спілкуватися іноземною мовою.
	ЗК 7	Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
	ЗК 8	Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
	ЗК 9	Прагнення до збереження навколишнього середовища.
	ЗК 10	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

	ЗК 11	Здатність бути критичним і самокритичним.
	ЗК 12	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
	ЗК 13	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
	Загальні компетентності, визначені закладом вищої освіти:	
	ЗК 14	Відкритість до застосування хімічних знань та вмій в широкому діапазоні майбутніх місць роботи та в повсякденному житті.
	ЗК 15	Здатність здійснювати математичні розрахунки, оцінку та аналіз помилок, правильно використовувати одиниці та способи представлення даних.
	ЗК 16	Навички до представлення комплексних даних усно та письмово.
	ЗК 17	Дотримання етичних принципів у професійній діяльності та з погляду розуміння можливого впливу досягнень з хімії на усі сфери життя.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	Фахові компетентності, визначені стандартом вищої освіти за спеціальністю 102 «Хімія» галузі знань 10 «Природничі науки» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти:	
	СК 1	Здатність застосовувати знання і розуміння математики та природничих наук для вирішення якісних та кількісних проблем в хімії.
	СК 2	Здатність розпізнавати і аналізувати проблеми, застосовувати обґрунтовані методи вирішення проблем, приймати обґрунтовані рішення в області хімії.
	СК 3	Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт виходячи із вимог хімічної метрології та професійних стандартів в галузі хімії.
	СК 4	Здатність до використання спеціального програмного забезпечення та моделювання в хімії.
	СК 5	Здатність здійснювати сучасні методи аналізу даних.
	СК 6	Здатність оцінювати ризики.
	СК 7	Здатність здійснювати типові хімічні лабораторні дослідження.
	СК 8	Здатність здійснювати кількісні вимірювання фізико-хімічних величин, описувати, аналізувати і критично оцінювати експериментальні данні.
	СК 9	Здатність використовувати стандартне хімічне обладнання.
	СК 10	Здатність до опанування нових областей хімії шляхом самостійного навчання.
	СК 11	Здатність формулювати етичні та соціальні проблеми, які стоять перед хімією, та здатність застосовувати етичні стандарти досліджень і професійної діяльності в галузі хімії (наукова доброчесність).

		Фахові компетентності, визначені закладом вищої освіти:
	СК 12	Розуміння ключових хімічних понять, основних фактів, концепцій, принципів і теорій, що стосуються природничих наук та наук про життя і землю, для забезпечення можливості в подальшому глибоко розуміти спеціалізовані області хімії.
	СК 13	Здатність застосовувати сучасні уявлення про теорію будови, номенклатуру, методи одержання та хімічні перетворення органічних сполук; взаємозв'язок будови, реакційної здатності та біологічної активності органічних сполук.
	СК 14	Навички в практичному застосуванні теоретичних відомостей.

7 – Програмні результати навчання

шифр	
ПРН	Програмні результати навчання, визначені стандартом вищої освіти за спеціальністю 102 «Хімія» галузі знань 10 «Природничі науки» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти:
ПРН1	Розуміти ключові хімічні поняття, основні факти, концепції, принципи і теорії, що стосуються природничих наук та наук про життя і землю, а також хімічних технологій на рівні, достатньому для їх застосування у професійній діяльності та для забезпечення можливості в подальшому глибоко розуміти спеціалізовані області хімії.
ПРН 2	Розуміти основи математики на рівні, достатньому для досягнення інших результатів навчання, передбачених цим стандартом та освітньою програмою.
ПРН 3	Описувати хімічні дані у символічному вигляді.
ПРН 4	Розуміти основні закономірності та типи хімічних реакцій та їх характеристики.
ПРН 5	Розуміти зв'язок між будовою та властивостями речовин.
ПРН 6	Розуміти періодичний закон та періодичну систему елементів, описувати, пояснювати та передбачати властивості хімічних елементів та сполук на їх основі.
ПРН 7	Застосовувати основні принципи квантової механіки для опису будови атома, молекул та хімічного зв'язку.
ПРН 8	Знати принципи і процедури фізичних, хімічних, фізико-хімічних методів дослідження, типові обладнання та прилади.
ПРН 9	Планувати та виконувати хімічний експеримент, застосовувати придатні методики та техніки приготування розчинів та реагентів.
ПРН 10	Застосовувати основні принципи термодинаміки та хімічної кінетики для вирішення професійних завдань.
ПРН 11	Описувати властивості аліфатичних, ароматичних, гетероциклічних та органометалічних сполук, пояснювати природу та поведінку функціональних груп в органічних молекулах.
ПРН 12	Знати основні шляхи синтезу в органічній хімії, включаючи функціональні групові взаємоперетворення та формування зв'язку карбон-карбон, карбон-гетероатом.
ПРН 13	Аналізувати та оцінювати дані, синтезувати нові ідеї, що стосуються хімії та її прикладних застосувань.
ПРН 14	Здійснювати експериментальну роботу з метою перевірки гіпотез та дослідження хімічних явищ і закономірностей.
ПРН 15	Спроможність використовувати набуті знання та вміння для розрахунків, відображення та моделювання хімічних систем та процесів, обробки експериментальних даних.
ПРН 16	Виконувати комп'ютерні обчислення, що мають відношення до хімічних проблем, використовуючи стандартне та спеціальне програмне забезпечення,

	навички аналізу та відображення результатів.
ПРН 17	Працювати самостійно або в групі, отримати результат у межах обмеженого часу з наголосом на професійну сумлінність та наукову добросовісність.
ПРН 18	Демонструвати знання та розуміння основних фактів, концепцій, принципів та теорій з хімії.
ПРН 19	Використовувати свої знання, розуміння, компетенції та базові інженерно-технологічні навички на практиці для вирішення задач та проблем відомої природи.
ПРН 20	Інтерпретувати експериментально отримані дані та співвідносити їх з відповідними теоріями в хімії.
ПРН 21	Здійснювати моніторинг та аналіз наукових джерел інформації та фахової літератури.
ПРН 22	Обговорювати проблеми хімії та її прикладних застосувань з колегами та цільовою аудиторією державною та іноземною мовами.
ПРН 23	Грамотно представляти результати своїх досліджень у письмовому вигляді державною та іноземною мовами з урахуванням мети спілкування.
ПРН 24	Використовувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології при спілкуванні, а також для збору, аналізу, обробки, інтерпретації даних.
ПРН 25	Оцінювати та мінімізувати ризики для навколишнього середовища при здійсненні професійної діяльності.

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	<p>ЗВО активно залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу у ЗНУ через укладання договорів про співпрацю при організації та проведення практик. Виробнича практика здобувачів освіти проходить в реальних умовах виробництва, як наслідок, представники цих компаній є керівниками практики від підприємства. Також, за рахунок пропозицій роботодавців збагачуються навчальні матеріали з освітніх компонентів, які у подальшому використовуються на заняттях. Регулярно проводяться зустрічі здобувачів освіти з ними, влаштовуються круглі столи, воркшопи, презентації, профорієнтаційні заходи, лекції, вони надають консультативну допомогу щодо реалій сучасного освітнього процесу. Серед них можна відзначити таких роботодавців як: ПрАТ фармацевтична фабрика «Віола», ВП «ЗЖК» ТОВ «Щедро», Державного навчально закладу «Запорізький політехнічний центр професійно-технічної освіти», ТОВ «Запорізький титано-магнієвий комбінат», ПАТ «Інституту титану», ТОВ «КВАС БЕВЕРИДЖИЗ», Запорізького науково-дослідницького експертно-криміналістичного центру МВС України, ТОВ «ДЦ «МЕДЛАЙФ-БІО», АТ «Мотор Січ», ПАТ «УкрНДІОГаз», ТОВ «Українська дистриб'юторська компанія» та ін. Активність роботодавців при співробітництві із ЗВО зумовлюється особливостями розвитку регіону та тенденціями розвитку спеціальності на ринку праці.</p> <p>До реалізації ОП активно залучаються професіонали-практики, зокрема: керівник клініко-діагностичної лабораторії СП «С/п Славутич» ЗМКБ «Прогрес» ім. О.Г. Івченка – к.б.н. Лабенська І.Б., доц., к.х.н. Лашко Н.П. (хімік-інженер сектору зоомікробіологічних та хімічних досліджень, с.н.с. ЦНДЛ КП ААН України), доц., к.х.н. Луганська О.В. (інженер-хімік I категорії АТ «АВТО», інженер-дослідник ТОВ «ХІМЛЕКС»,</p>
-----------------------------	---

	<p>начальник випробувальної лабораторії ТОВ «ХІМЛЕКС»), доц., к.х.н. Синяєва Н.П. (зав. хімічної лабораторії відділу головного металурга ВАТ «Мотор-Січ», м.н.с., с.н.с. хіміко-аналітичної лабораторії Державного Інституту Титану), а також експерти галузі: проф., д.б.н. Бражко О.А. (академік ГО «НАН ВО України», відділення фармації, хімії і хімічної технології, член 2-х фахових і 1-ї нефахової редколегій журналів), д.фарм.н., проф. Омелянчик Л.О. (член наукової ради МОН України, секція №15, академік ГО «НАН ВО України», відділення фармації, хімії і хімічної технології, голова 2-х фахових і 1-ї нефахової редколегій журналів), доц., к.б.н. Корнет М.М. (зав. лаб. біотехнології фізіологічно активних речовин, експерт секції №10 Конкурсу проектів молодих вчених при МОН, керівник держбюджетної теми 2019-2021 рр.).</p>
<p>Матеріально-технічне забезпечення</p>	<p>Фінансові ресурси ОП формуються із залученням коштів бюджету ЗВО та за допомогою додаткових джерел (участь у грантових, міжнародних програмах, держбюджетні наукові-дослідні роботи, у тому числі для молодих вчених, госпдоговірні теми).</p> <p>Для проведення навчально-виховного процесу біологічний факультет має достатні за площею приміщення для читання лекцій, проведення лабораторних та практичних занять професорсько-викладацького складу, науково-дослідних лабораторій, навчально-допоміжного персоналу. У розпорядженні біологічного факультету є окремий корпус №3. Студенти спеціальності, за потребою, забезпечені місцями у гуртожитках ЗНУ.</p> <p>Загальна площа приміщень для навчально-виховного процесу кафедри хімії – 434,12 кв.м. Ряд приміщень мають загальнофакультетське призначення та використовуються усіма кафедрами: (вагова аудиторія, комп'ютерний клас аудиторія, зоологічний музей). Наявний бездротовий портал CWN, що дає можливість безоплатного користування Wi-Fi мережею. У розпорядженні кафедри є також ряд підсобних приміщень та окремий склад для зберігання хімічних реактивів, посуду та зберігання обладнання. Кафедра має спеціально обладнані приміщення та ліцензію на роботу з прекурсорами.</p> <p>Навколо корпусу №3 створений «зелений» кампус. У приміщенні корпусів, де проходять навчальні заняття, є буфети та їдальні, загальна кількість місць у них – близько 400. Крім того, студенти мають змогу проводити форуми, вільний час на базі, що знаходиться на острові Хортиця. У літній період студенти відпочивають на базі спортивно-оздоровчого комплексу «Славутич» на березі Азовського моря (сmt. Кирилівка), де в наявності 200 місць. Студенти проводять дозвілля в актовому залі на 490 місць, де влаштовуються конкурси, Дні факультету, а також зустрічі з видатними діячами політики, науки, культури та ін.</p>
<p>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення</p>	<p>Навчально-методичне забезпечення (920 тис. примірників) знаходиться на балансі наукової бібліотеки. Бібліотека забезпечена фаховими періодичними виданнями, доступом до Web of Science і Scopus та інших наукових баз.</p>

9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Студенти мають право на академічну мобільність за бажанням та наявності можливостей (наданих університетом чи отриманих самостійно).
Міжнародна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між Запорізьким національним університетом та закладами вищої освіти країн-партнерів, в т.ч. у рамках програми ЄС «Еразмус+» студенти мають змогу проходити міжнародну кредитну мобільність (за наявності можливостей). Також студенти мають право проходити міжнародну кредитну мобільність за отриманими індивідуальними грантами; інформація про які, систематично презентується студентам.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Здійснюється на загальних підставах українською мовою. Іноземці та особи без громадянства, у тому числі закордонні українці, які постійно проживають в Україні, особи, яких визнано біженцями, та особи, які потребують додаткового захисту мають право на здобуття вищої освіти нарівні з громадянами України.

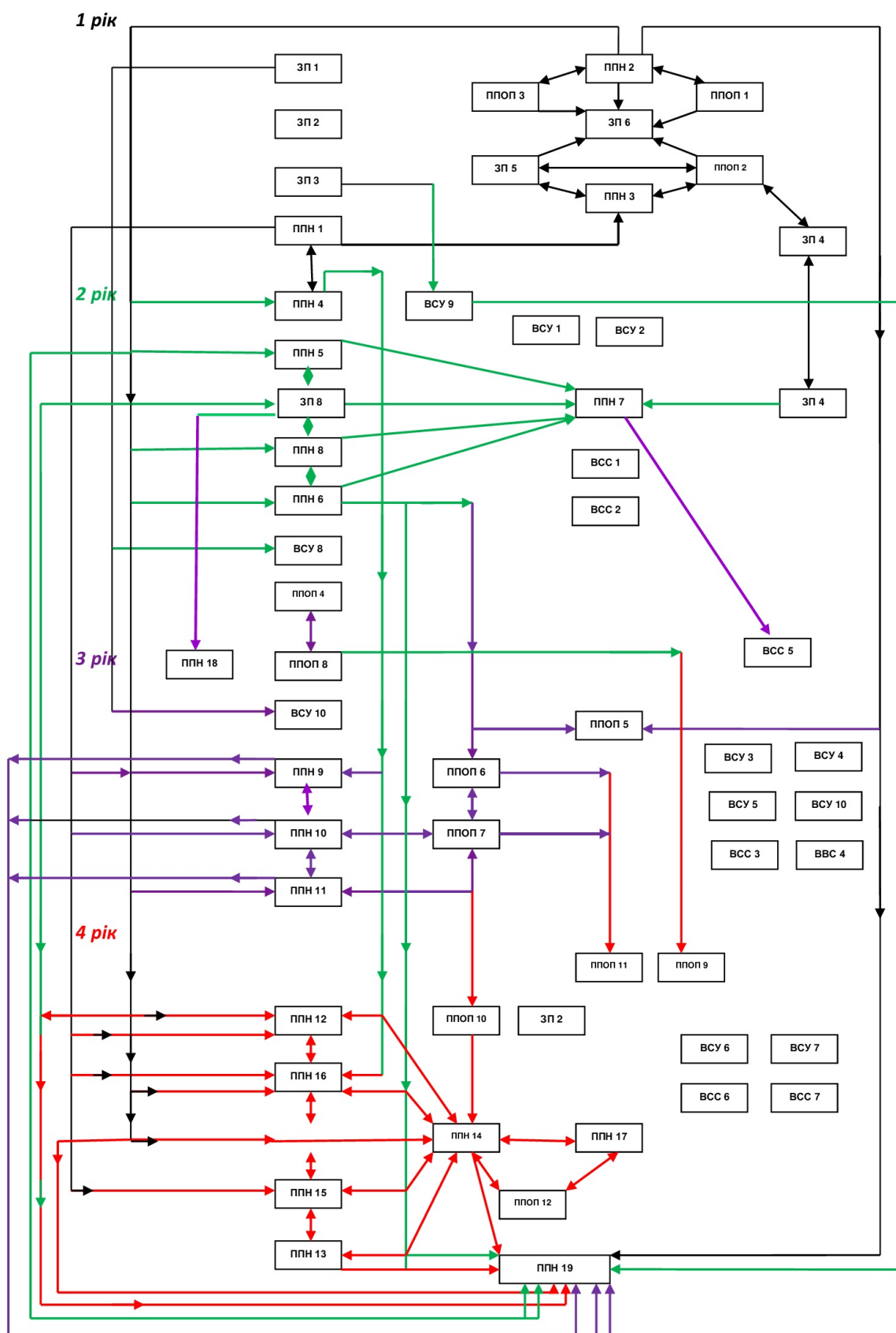
2. Перелік компонент освітньої програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент освітньої програми «Хімія»

Код навч. дисц.	Компоненти освітньо-професійної програми (навчальні дисципліни, види практики, кваліфікаційна робота тощо)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
1. ОBOB'ЯЗКОВІ КОМПОНЕНТИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ			
1.1 Цикл загальної підготовки			
ЗП 1	Історія України	3	екзамен
ЗП 2	Українська мова професійного спрямування	3	екзамен
ЗП 3	Фізичне виховання	3	залік
ЗП 4	Іноземна мова	6	екзамен, залік
ЗП 5	Основи інформатики	3	екзамен
ЗП 6	Вступ до спеціальності	4	екзамен
ЗП 7	Права і свободи людини та громадянина в Україні	3	залік
ЗП 8	Екологія	5	екзамен
1.2 Цикл професійної підготовки спеціальності			
ППС 1	Основи вищої математики	3	екзамен
ППС 2	Неорганічна хімія	16	екзамен
ППС 3	Обчислювальна практика	3	залік
ППС 4	Фізика	3	екзамен
ППС 5	Аналітична хімія	12	екзамен
ППС 6	Органічна хімія	12	екзамен
ППС 7	Ознайомча практика	3	залік
ППС 8	Елементоорганічні сполуки	3	екзамен
ППС 9	Квантова хімія	4	екзамен
ППС 10	Фізична хімія	12	екзамен
ППС 11	Колоїдна хімія	4	екзамен
ППС 12	Кристалохімія	3	екзамен
ППС 13	Хімія високомолекулярних сполук	4	екзамен
ППС 14	Фізичні методи дослідження речовин	3	залік
ППС 15	Фізична хімія біополімерів	3	залік
ППС 16	Комплексні сполуки	3	екзамен
ППС 17	Стандартизація та сертифікація продукції	4	екзамен
ППС 18	Екотехнологія	3	екзамен, залік
ППС 19	Атестаційний екзамен	2	–
1.3 Цикл професійної підготовки освітньої програми			
ППОП 1	Техніка експерименту	4	екзамен
ППОП 2	Статистичні та хемометричні методи в хімії	6	залік
ППОП 3	Вибрані розділи сучасної хімії	4	залік
ППОП 4	Основи педагогіки та психології	3	екзамен
ППОП 5	Агрохімія	3	залік
ППОП 6	Біохімія	6	екзамен
ППОП 7	Хімічні процеси в живих організмах	4	екзамен
ППОП 8	Методика викладання хімії	4	екзамен
ППОП 9	Виробнича педагогічна практика	6	залік
ППОП 10	Біологічно активні речовини	4	екзамен

ППОП 11	Основи токсикології	3	залік
ППОП 12	Курсова робота за фахом	3	проекти
Загальний обсяг обов'язкових компонентів:		180	
2. ВИБІРКОВІ КОМПОНЕНТИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ			
2.1 Блок дисциплін вільного вибору студента в межах Університету			
ВСУ 1	Вибіркова дисципліна №1	3	залік
ВСУ 2	Вибіркова дисципліна №2	3	залік
ВСУ 3	Вибіркова дисципліна №3	3	залік
ВСУ 4	Вибіркова дисципліна №4	3	залік
ВСУ 5	Вибіркова дисципліна №5	3	залік
ВСУ 6	Вибіркова дисципліна №6	3	залік
ВСУ 7	Вибіркова дисципліна №7	3	залік
ВСУ 8	Вибіркова дисципліна, що забезпечує формування компетентності з української і зарубіжної культури	3	залік
ВСУ 9	Вибіркова дисципліна, що забезпечує формування компетентності з медичної допомоги, безпеки життєдіяльності, охорони праці, цивільного захисту	3	залік
ВСУ 10	Вибіркова дисципліна, що забезпечує формування компетентності з філософії, соціально-політичних наук	3	залік
2.2 Блок дисциплін вільного вибору студента в межах спеціальності			
ВВС 1	Вибіркова дисципліна № 1	4	залік
ВВС 2	Вибіркова дисципліна № 2	5	залік
ВВС 3	Вибіркова дисципліна № 3	4	залік
ВВС 4	Вибіркова дисципліна № 4	5	залік
ВСС 5	Навчальна практика	3	залік
ВВС 6	Вибіркова дисципліна № 5	4	залік
ВВС 7	Виробнича практика	5	залік
Загальний обсяг вибірових компонентів:		60	
Загальний обсяг освітньої програми		240	–

2.2. Структурно-логічна схема освітньої програми «Хімія»

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	<p>За Стандартом вищої освіти України атестація здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня здійснюється за однією з таких формою: атестаційний екзамен з хімії або публічний захист кваліфікаційної роботи. Заклад вищої освіти може здійснювати проведення атестації за обома формами.</p> <p>Запорізьким національним університетом було обрано одну форму проведення атестації – атестаційний екзамен з хімії. Програма та форма проведення атестаційного екзамену з хімії (тестування) визначається випусковою кафедрою, і затверджується вченою радою факультету та Вченою радою ЗНУ згідно з «Положенням про екзаменаційну комісію з атестації здобувачів вищої освіти у ЗНУ».</p>
Вимоги до атестаційного екзамену	<p>До складання атестаційного екзамену допускаються здобувачі вищої освіти, які виконали всі вимоги навчального плану та освітньої програми, на підставі наказу ректора.</p> <p>Атестаційний екзамен передбачає оцінювання результатів навчання, визначених стандартом зі спеціальності та освітньою програмою.</p>

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми «Хімія»

	ЗП1	ЗП2	ЗП3	ЗП4	ЗП5	ЗП6	ЗП7	ЗП8	ППС1	ППС2	ППС3	ППС4	ППС5	ППС6	ППС7	ППС8	ППС9	ППС10	ППС11	ППС12	ППС13	ППС14	ППС15	ППС16	ППС17	ППС18	ППС19
ІК		X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
ЗК1	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
ЗК2		X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
ЗК3	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
ЗК4		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
ЗК5	X	X		X	X	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
ЗК6				X	X						X				X				X		X						
ЗК7		X		X	X		X	X	X	X			X	X	X	X									X		X
ЗК8							X																				
ЗК9					X	X		X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X
ЗК10	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
ЗК11		X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
ЗК12	X	X					X	X																	X	X	X
ЗК13	X	X	X		X	X		X	X	X		X	X	X	X	X	X	X		X		X	X	X	X	X	
ЗК14		X		X	X	X			X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
ЗК15					X				X	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X
ЗК16	X	X		X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
ЗК17					X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X								X		X
СК1					X			X	X	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X		X	X
СК2		X			X				X	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X
СК3		X			X				X	X		X	X	X	X	X	X	X		X		X	X	X	X		
СК4				X	X				X		X											X					
СК5					X			X	X	X	X		X	X		X		X		X		X	X	X	X	X	X
СК6					X			X	X	X		X	X	X		X	X	X		X		X	X	X	X	X	
СК7									X			X	X		X		X	X	X	X	X	X	X	X	X		
СК8					X				X	X		X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		
СК9				X					X			X	X		X		X	X	X	X	X	X	X	X	X		
СК10		X		X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
СК11		X				X			X			X	X		X							X		X	X		X
СК12		X		X	X	X		X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
СК13					X	X		X	X	X		X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
СК14					X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

**Продовження матриця відповідності програмних компетентностей
компонентам освітньої програми «Хімія»**

	ІПОП 1	ІПОП 2	ІПОП 3	ІПОП 4	ІПОП 5	ІПОП 6	ІПОП 7	ІПОП 8	ІПОП 9	ІПОП 10	ІПОП 11	ІПОП 12	ВСУ 1	ВСУ 2	ВСУ 3	ВСУ 4	ВСУ 5	ВСУ 6	ВСУ 7	ВСУ 8	ВСУ 9	ВСУ 10	ВВС 1	ВВС 2	ВВС 3	ВВС 4	ВВС 5	ВВС 6	ВВС 7	
ІК	X	X	X		X	X	X			X	X	X											X	X	X	X	X	X	X	X
ЗК 1	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
ЗК 2	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X
ЗК 3	X	X	X	X	X	X	X			X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
ЗК 4	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X
ЗК 5	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
ЗК 6		X		X								X	X	X	X	X	X	X	X	X		X								
ЗК 7		X		X	X	X	X			X			X	X	X	X	X	X	X	X	X	X								
ЗК 8								X	X			X				X	X	X	X		X		X	X	X	X	X	X	X	X
ЗК 9	X	X	X		X	X	X	X	X	X					X	X	X	X	X	X		X								
ЗК 10	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
ЗК 11	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X
ЗК 12								X	X				X	X						X	X	X								
ЗК 13	X	X	X		X	X	X			X										X	X	X								
ЗК 14	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X			X	X	X	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X
ЗК 15	X	X			X	X				X	X	X			X	X	X	X	X	X				X	X	X	X	X	X	X
ЗК 16	X	X	X	X	X	X	X			X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X
ЗК 17		X			X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X								
СК 1	X	X			X	X	X			X	X	X												X	X	X	X	X	X	X
СК 2	X	X			X	X	X			X	X	X												X	X	X	X	X	X	X
СК 3	X	X			X	X				X		X												X	X	X	X	X	X	X
СК 4	X	X										X																		
СК 5	X	X			X	X				X		X	X	X	X	X	X	X	X				X	X	X	X	X	X	X	X
СК 6	X	X			X	X	X			X	X		X									X	X	X	X	X	X	X	X	X
СК 7	X				X	X	X			X	X	X												X	X	X	X	X	X	X
СК 8	X	X			X	X				X	X	X												X	X	X	X	X	X	X
СК 9	X				X	X	X	X	X	X	X	X												X	X	X	X	X	X	X
СК 10	X	X	X		X	X	X			X	X	X												X	X	X	X	X	X	X
СК 11	X		X		X	X	X	X	X	X		X									X			X	X	X	X	X	X	X
СК 12	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X												X	X	X	X	X	X	X
СК 13	X	X	X		X	X	X	X	X	X		X												X	X	X	X	X	X	X
СК 14	X	X	X	X	X	X	X			X	X	X	X		X	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X

**5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН)
відповідним компонентам освітньої програми «Хімія»**

	ЗП 1	ЗП 2	ЗП 3	ЗП 4	ЗП 5	ЗП 6	ЗП 7	ЗП 8	ППС 1	ППС 2	ППС 3	ППС 4	ППС 5	ППС 6	ППС 7	ППС 8	ППС 9	ППС 10	ППС 11	ППС 12	ППС 13	ППС 14	ППС 15	ППС 16	ППС 17	ППС 18	ППС 19
ПРН 1				X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
ПРН 2					X			X	X	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
ПРН 3						X		X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
ПРН 4						X		X		X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X	X
ПРН 5						X		X		X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
ПРН 6						X		X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X	X
ПРН 7										X		X					X										X
ПРН 8						X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
ПРН 9										X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
ПРН 10								X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
ПРН 11														X		X			X		X	X	X	X		X	X
ПРН 12														X		X					X	X		X			X
ПРН 13					X	X		X		X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
ПРН 14					X			X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X	X
ПРН 15					X			X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
ПРН 16					X						X			X			X			X	X	X		X			
ПРН 17	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
ПРН 18						X		X		X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
ПРН 19																											
ПРН 20					X				X	X		X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X		X	X
ПРН 21	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
ПРН 22		X		X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
ПРН 23	X	X		X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
ПРН 24	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
ПРН 25						X		X		X			X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X	X

**Продовження матриці забезпечення програмних результатів навчання
(ПРН) відповідним компонентам освітньої програми «Хімія»**

	ППОП 1	ППОП 2	ППОП 3	ППОП 4	ППОП 5	ППОП 6	ППОП 7	ППОП 8	ППОП 9	ППОП 10	ППОП 11	ППОП 12	ВСУ 1	ВСУ 2	ВСУ 3	ВСУ 4	ВСУ 5	ВСУ 6	ВСУ 7	ВСУ 8	ВСУ 9	ВСУ 10	ВВС 1	ВВС 2	ВВС 3	ВВС 4	ВВС 5	ВВС 6	ВВС 7
ПРН 1	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X											X	X	X	X	X	X	X
ПРН 2	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X																	
ПРН 3	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X											X	X	X	X	X	X	X
ПРН 4	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X																	
ПРН 5	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X																	
ПРН 6	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X																	
ПРН 7																													
ПРН 8	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X											X	X	X	X	X	X	X
ПРН 9	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X											X	X	X	X	X	X	X
ПРН 10	X	X	X			X	X			X	X	X																	
ПРН 11		X	X		X	X	X			X	X	X																	
ПРН 12			X				X			X		X																	
ПРН 13	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X											X	X	X	X	X	X	X
ПРН 14	X	X	X		X	X	X			X	X	X											X	X	X	X	X	X	X
ПРН 15	X	X	X		X	X	X			X	X	X																	
ПРН 16	X	X								X		X																	
ПРН 17	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
ПРН 18	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X											X	X	X	X	X	X	X
ПРН 19												X																	
ПРН 20	X	X	X		X	X	X			X	X	X											X	X	X	X	X	X	X
ПРН 21	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
ПРН 22	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X										X							
ПРН 23	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X							
ПРН 24	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
ПРН 25	X		X	X	X	X	X		X	X	X	X											X	X	X	X	X	X	X

СИСТЕМА ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ НА ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

1 Визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти

Стратегія, політика і процедури забезпечення якості вищої освіти у Запорізькому національному університеті (ЗНУ) регулюється «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у Запорізькому Національному університеті», вони мають офіційний статус і є доступними для широкого загалу, вони передбачають участь студентів і інших зацікавлених сторін у процесі забезпечення якості. Стратегія Запорізького національного університету базується на створенні атмосфери і практики, які визнають важливість якості та її забезпечення та направлена на постійне підвищення якості.

Система внутрішнього забезпечення якості освіти ЗНУ розроблена відповідно до Закону України «Про вищу освіту» та ґрунтується на принципах викладених у «Стандартах і рекомендаціях щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти» Європейської асоціації із забезпечення якості вищої освіти і національному стандарті України «Системи управління якістю» ДСТУ ISO 9001:2009. Колегіальним органом управління університету, який визначає систему та затверджує процедури внутрішнього забезпечення якості вищої освіти є Вчена рада.

Систему внутрішнього забезпечення якості (далі – Система) в ЗНУ розроблено згідно з принципами:

- ✓ відповідності європейським і національним стандартам якості вищої освіти;
- ✓ автономії закладу вищої освіти, який несе відповідальність за забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти;
- ✓ системного підходу, який передбачає управління якістю на всіх стадіях освітнього процесу;
- ✓ здійснення моніторингу якості;
- ✓ постійного підвищення якості;
- ✓ залучення студентів, роботодавців та інших зацікавлених сторін до процесу забезпечення якості;
- ✓ відкритості інформації на всіх етапах забезпечення якості.

Система передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- ✓ удосконалення планування освітньої діяльності;
- ✓ затвердження, моніторинг і періодичний перегляд освітніх програм;
- ✓ підвищення якості підготовки контингенту здобувачів вищої освіти;
- ✓ посилення кадрового потенціалу університету;

- ✓ забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу та підтримки здобувачів вищої освіти;
- ✓ розвиток інформаційних систем з метою підвищення ефективності управління освітнім процесом;
- ✓ забезпечення публічності інформації про діяльність університету;
- ✓ створення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових працях викладачів та здобувачів вищої освіти.

2 Здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Одним з найголовніших принципів внутрішнього забезпечення якості вищої освіти є вдосконалення освітніх програм. Вдосконалення освітньої програми 102 «Хімія» відбувається відповідно до пункту 2.3. Оновлення та модернізація освітніх (освітньо-професійних) програм «Положення про розроблення та оформлення освітньої програми Запорізького національного університету».

Згідно з цим положенням перегляд освітніх програм здійснюється щорічно. З метою удосконалення або модернізації проектна група може вносити необхідні зміни чи доповнення протягом цього терміну. Освітня програма (ОП) може оновлюватися частково в частині всіх компонентів, крім місії (цілей) і програмних навчальних результатів. Підставою для оновлення ОП можуть виступати: ініціатива і пропозиції гаранта освітньої програми або викладачів програми; результати оцінювання якості ОП (такі результати можуть бути отримані під час самоаналізу ОП, опитувань здобувачів вищої освіти, випускників, роботодавців, адміністративних перевірок, внутрішнього і зовнішнього аудиту та інших процедур); об'єктивні зміни інфраструктурного, кадрового характеру і / або інших ресурсних умов реалізації освітньої програми. Оновлення відображаються у відповідних структурних елементах ОП (навчальному плані, матрицях, робочих програмах навчальних дисциплін, програмах практик тощо). Якщо зібрана інформація показує розбіжність між передбаченим навантаженням і часом, який фактично необхідний більшості здобувачів вищої освіти для досягнення визначених результатів навчання, необхідно переглянути навчальне навантаження, кредити, результати навчання або заходи та методи навчання й викладання. Це може також потребувати перепроєктування освітньої програми та її освітніх компонентів. Модернізація освітньої програми має на меті більш значну зміну в її змісті та умовах реалізації, ніж при плановому оновленні, і може стосуватися також мети (місії), програмних навчальних результатів ОП. Зміна виду освітньої програми також відноситься до модернізації. Модернізація ОП проводиться: з ініціативи керівництва Університету / факультету, в разі незадовільних висновків про її якість в результаті самоаналізу або аналізу динаміки набору здобувачів вищої освіти; з ініціативи гаранта освітньої програми та / або Вченої ради при відсутності набору вступників на ОП; при наявності висновків про недостатньо високу якість ОП за результатами різних процедур оцінки якості ОП; з

ініціативи проєктної групи з метою врахування змін, що відбулися в науковому професійному полі, в яких реалізується ОП, а також змін ринку освітніх послуг або ринку праці. Залучаються до модернізації освітніх програм представники ключових роботодавців, зовнішніх по відношенню до даної ОП експертів (як з професійної спільноти Університету, так і незалежних). Модернізована освітня програма разом з обґрунтуванням внесених до неї змін проходить затвердження в порядку, передбаченому п. 2.2. цього положення. Повторне затвердження освітньої програми відбувається з ініціативи проєктної групи або факультету, що реалізує ОП, в разі її значного оновлення. Значним вважається оновлення складу ОП (складу дисциплін, практик і їх обсягу в кредитах ЄКТС) більш ніж на 50%.

3 Щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників закладу вищої освіти та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб

Оцінювання здобувачів вищої освіти

Визнаючи важливість оцінювання для прогресу студентів та їх майбутньої кар'єри, процедури забезпечення якості для оцінювання передбачають наступне:

1. Оцінювання якості знань здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про моніторинг якості вищої освіти в Запорізькому національному університеті».

2. Критерії оцінювання є обов'язковою складовою навчальної програми дисципліни. На початку семестру науково-педагогічний працівник, який викладає теоретичну частину дисципліни, ознайомлює студентів зі змістом, структурою, формою екзаменаційної (залікової) роботи та прикладами завдань попередніх років, а також із системою і критеріями її оцінювання.

3. Для врахування думки студентів щодо якості та об'єктивності системи оцінювання проводяться щорічні соціологічні (анонімні) опитування студентів і випускників, а також моніторинг оцінювання ступеня задоволення здобувачів вищої освіти.

4. Результати оцінювання здобувачів вищої освіти обговорюються на засіданні Вчених рад факультету та університету та регулярно оприлюднюються на офіційному веб-сайті університету.

5. Відповідальні за впровадження та виконання: факультети, навчальний відділ, Студентська рада, перший проректор, науково-методична рада, відділ соціологічних досліджень.

Форми контролю реалізуються в межах міжсесійного контролю знань, умінь і навичок на лабораторних (практичних) заняттях; атестаційних роботах;

тестового контролю on-line (тестового контролю в системі Moodle) і підсумкового контролю (залік чи екзамен).

Крім «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у Запорізькому Національному університеті», базовими документами, які регламентують порядок організації та проведення оцінювання у Запорізькому національному університеті є «Положення про організацію освітнього процесу у ЗНУ», «Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ», «Положенням про порядок створення, організацію і роботу екзаменаційної комісії з атестації здобувачів вищої освіти у ЗНУ». Об'єктивність екзаменаторів, а також запобігання та врегулювання конфлікту інтересів регулюється у ЗНУ діючим «Кодексом академічної доброчесності», а також через систему атестації науково-педагогічних кадрів та через функціонування «скриньок довіри». У межах ЗНУ у випадку конфлікту інтересів прийом заліку, практики, або іспиту відбувається за участю комісії, куди входить екзаменатор, завідувач кафедри та представник деканату; захист кваліфікаційної роботи відбувається відкрито, публічно, прозоро за участю «зовнішнього» голови екзаменаційної комісії, що не працює у ЗНУ. В університеті діє уповноважена особа з питань запобігання корупції.

Забезпечення якості викладацького складу

Якісна складова та компетентність діяльності викладача за освітньо-професійною програмою 102 «Хімія» визначається відповідно до «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у Запорізькому Національному університеті», «Положення про порядок проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладення з ними контрактів (трудових договорів) Запорізького національного університету» та на підставі критеріїв:

- базова освіта викладача, додаткова освіта та підвищення кваліфікації;
- участь в науково-дослідній роботі, науково-дослідна активність;
- рівень компетентності, що визначається знаннями та досвідом у визначеній галузі науки та практики;
- здатність займатися викладацькою діяльністю;
- здатність встановлювати контакти із зовнішнім і внутрішнім середовищем, з якими йому необхідно працювати;
- відомість в своїй галузі;
- наявність наукової школи;
- кожен студент має доступ до системи *Moodle* і може самостійно оцінити якість викладання та презентації дисципліни кожного науково-педагогічного працівника.

Оприлюднення результатів оцінювань відбувається у вигляді:

- звітів про самооцінку кафедри хімії та освітньої програми;
- результатів оцінювання зовнішніми органами із забезпечення якості (у тому числі при ліцензуванні, акредитації, сертифікації тощо);

– результатів внутрішніх і зовнішніх соціологічних опитувань студентів та їх батьків, випускників, роботодавців тощо.

4 Забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників

Добір викладачів до Запорізького національного університету, в тому числі для викладання на освітній програмі «Хімія», проводиться на конкурсній основі конкурсною комісією, діяльність якої регламентується «Положенням про конкурсну комісію Запорізького національного університету», проведення конкурсу проходить відповідно до «Положення про порядок проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладення з ними контрактів (трудових договорів) Запорізького національного університету». Необхідний рівень професіоналізму викладачів забезпечується та контролюється зокрема розділом II «Умови та процедура проведення конкурсного відбору», кваліфікаційними вимогами до посад (додаток 1) останнього положення, також при проходженні конкурсу враховуються результати викладача за рейтингом науково-педагогічної діяльності та результати опитування здобувачів вищої освіти. Науково-педагогічні працівники мають доступ до інформації про те, як оцінюється їхня робота. Створені умови і можливості для вдосконалення фахової майстерності і підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників та атмосфера, в якій цінуються їхні професійні якості.

Запорізький національний університет постійно опікується професійним розвитком своїх викладачів через систему заохочувальних бонусів, залученням експертів та спеціалістів для проведення найрізноманітніших тренінгів, семінарів, круглих столів тощо, розвиток школи педагогічної майстерності при ЗНУ, створення відділу проектної діяльності, що стимулює та допомагає розвивати наукову складову освітнього процесу через залучення грантових коштів і т.і., функціонування центру інтенсивного вивчення іноземних мов тощо.

Професійному розвитку викладачів освітньої програми ЗВО сприяє і через систему заохочувальних бонусів, яка описана у пунктах 4.6-4.7 з «Коллективного договору між адміністрацією і первинною профспілковою організацією Запорізького національного університету на 2017-2022 рр.».

Для підвищення фаховості викладачів ЗВО проводить планове стажування та підвищення кваліфікації. Викладачі кафедри хімії, постійно раз в 5 років підвищують свою кваліфікацію через стажування, грантову діяльність, відвідування школи педагогічної майстерності, проходження курсів з іноземної мови, що дає змогу викладачам більш ефективно і якісно викладати свої дисципліни на сучасному рівні. Функціонує відділ аспірантури і докторантури, включаючи аспірантуру зі спеціальності 102 «Хімія».

Високий фаховий рівень випускників кафедри хімії визнано як в Україні, так і за її межами. Це забезпечується, насамперед, висококваліфікованим кадровим складом кафедри, включаючи фахівців з практичним досвідом

діяльності: 2 професори, доктори наук, 8 доцентів, 9 кандидатів наук. До аудиторних занять студентів, які навчаються на освітній програмі 102 «Хімія» залучаються професіонали, які мають практичний досвід роботи за фахом, наприклад керівник клініко-діагностичної лабораторії СП «С/п Славутич» ЗМКБ «Прогрес» ім. О.Г. Івченка – к.б.н. Лабенська І.Б., доц., к.х.н. Лашко Н.П. (хімік-інженер сектору зоомікробіологічних та хімічних досліджень, с.н.с. ЦНДЛ КП ААН України), доц., к.х.н. Луганська О.В. (інженер-хімік I категорії АТ «АВТО», інженер-дослідник ТОВ «ХІМЛЕКС», начальник випробувальної лабораторії ТОВ «ХІМЛЕКС»), доц., к.х.н. Синяєва Н.П. (зав. хімічної лабораторії відділу головного металурга ВАТ «Мотор-Січ», м.н.с., с.н.с. хіміко-аналітичної лабораторії Державного Інституту Титану), доц., к.фарм.н. Панасенко Т.В. (провізор-аналітик аптек), ст. викл., к.х.н. Сущинський О.Д. (с.н.с. ЦСВ ДНДІ та проектного інституту Титану, голова технічного комітету №10 Держстандарту України з стандартизації, директор НД інституту Титану, генеральний директор ПАТ «Інститут Титану»), ас. Седаш Ю.В. (начальник випробувальної лабораторії з контролю якості ТОВ «БАРА» м. Запоріжжя). Також експерти галузі: проф., д.б.н. Бражко О.А. (академік ГО «НАН ВО України», відділення, хімії, хімічної технології та фармації, член 2-х фахових і 1-ї нефахової редколегій журналів), д.фарм.н., проф. Омелянчик Л.О. (член наукової ради МОН України, секція №15, академік ГО «НАН ВО України», відділення хімії, хімічної технології та фармації, голова 2-х фахових і 1-ї не фахової редколегій журналів), доц., к.б.н. Корнет М.М. (зав. лаб. біотехнології фізіологічно активних речовин, експерт секції №10 Конкурсу проєктів молодих вчених при МОН, керівник держбюджетної теми 2019-2021 рр.) та представники роботодавців (зав. клініко-діагностичної лабораторії МедлайфБіо Добрудуб І.В.).

5 Забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів

Запорізький національний університет гарантує, що наявні ресурси (бібліотеки, комп'ютерні класи, супроводжуючі служби, консультативні центри тощо), які забезпечують навчальний процес, є достатніми і відповідають змісту освітньої програми 102 «Хімія» освітнього рівня бакалавр. Студенти, як головні користувачі цих ресурсів, мають можливості впливати на їх вдосконалення та оптимізацію. Заклад постійно відслідковує, переглядає і вдосконалює ефективність служб підтримки, щоб вони були доступними і результативними.

Потреби різноманітного студентського контингенту (такого як студенти: з досвідом, заочної форми навчання, працюючі, іноземні, з особливими потребами), а також перехід до гнучких методів навчання і викладання, враховуються при розподілі, плануванні та наданні навчальних ресурсів і підтримки студентів. Внутрішнє забезпечення якості гарантує, що всі ресурси відповідають цілям, є загальнодоступними, а студенти проінформовані про наявність відповідних послуг.

Необхідні ресурси для організації освітнього процесу освітньої програми «Хімія» формуються із залученням коштів бюджету ЗВО та за допомогою додаткових джерел (участь у грантових, міжнародних програмах, держбюджетні наукові-дослідні роботи, у тому числі для молодих вчених, госпдоговірні теми).

Для проведення навчального процесу біологічний факультет має достатні за площею приміщення для читання лекцій, проведення лабораторних та практичних занять для студентів професорсько-викладацьким складом, науково-дослідних лабораторій, навчально-допоміжного персоналу. У розпорядженні біологічного факультету є окремих корпус №3. Студенти спеціальності 102 «Хімія», за потребою, забезпечені місцями у гуртожитках ЗНУ.

Загальна площа приміщень для навчально-виховного процесу кафедри хімії – 434,12 кв.м. Ряд приміщень мають загально факультетське призначення та використовуються усіма кафедрами: (вагова аудиторія (300), комп'ютерний клас аудиторія (309-а)). Наявний бездротовий портал CWN, що дає можливість безоплатного користування Wi-Fi мережею.

У розпорядженні кафедри є також ряд підсобних приміщень та окремих склад для зберігання хімічних реактивів, посуду та зберігання обладнання. Студенти проходять науково-дослідну практику та проводять експериментальні дослідження на базі науково-дослідних лабораторій: навчально-науково-дослідна лабораторія біотехнології фізіологічно активних речовин та регіональний навчально-науково-виробничий центр «Екологія», які функціонують на біологічному факультеті. Кафедра має спеціально обладнанні хімічні лабораторії з усім необхідним устаткуванням, посудом, хімічними реактивами та ліцензію на роботу з прекурсорами (дата початку дії ліцензії 02.03.2018; дата закінчення ліцензії 02.03.2023; види діяльності: придбання, зберігання, перевезення, використання, знищення; номенклатура / список таблиці – список 2 таблиці IV Переліку наркотичних засобів, психотропних засобів, психотропних речовин і прекурсорів).

Виробнича практика здобувачів освіти проходить в реальних умовах виробництва, на різноманітних фахових базах практик, що розширює спроможність їх працевлаштування. ЗНУ співпрацює з такими роботодавцями як: Запорізький науково-дослідницький експертно-криміналістичний центр МВС України, ТОВ «Запорізький титано-магнієвий комбінат», ТОВ «Українська дистриб'юторська компанія», ПАТ «Інститут титан», ТОВ «КВАС БЕВЕРИДЖИС», ПАТ «УкрНДІОГаз», ПрАТ фармацевтична фабрика «Віола» та ін.

Кафедра хімії має низку домовленостей про співпрацю з іншими науковими та виробничими закладами України, а саме: Запорізьким державним медичним університетом, Інститутом біоорганічної хімії та нафтохімії НАН України (м. Київ), Державною установою «Інститут медичної радіології ім. С.П. Григор'єва» Академії медичних наук України, Державною науковою установою «науково-технологічний комплекс «Інститут монокристалів»» НАН України (м. Харків), Інститутом інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України, Запорізьким обласним інститутом післядипломної педагогічної освіти,

Київським національним університетом ім. Т. Шевченка, Харківським національним університетом; науково-дослідним інститутом «Титан», ДП Запорізьким державним авіаційним ремонтним заводом «МіГремонт», ВАТ «Мотор Січ», ДП Запорізьким науково-виробничим центром стандартизації та метрології «ЗАПОРІЖЖЯ-СТАНДАРТМЕТРОЛОГІЯ», ОАО «Технохімреагент», МЧП «Селенг», Споживчим товариством «Смак життя», ТОВ «Квас Бевериджиз», ВП «ЗЖК» ТОВ «Щедро», ТОВ фірмою «Оліс ЛДТ», ПрАТ «Віола», ТОВ «Українською дистрибуційною компанією», ТОВ «ЗТМК», ЗАТ «Запорізький оліяжиркомбінат», ТОВ «Діагностичний центр Медлайф-Біо», Департаментом освіти і науки, молоді та спорту Запорізької міської ради, колегіумами та школами м. Запоріжжя.

Навколо корпусу №3 ЗНУ створений «зелений» кампус. У приміщенні корпусів, де проходять навчальні заняття, є буфети та їдальні, загальна кількість місць у них – близько 400. Крім того, студенти мають змогу проводити форуми, вільний час на базі, що знаходиться на острові Хортиця. У літній період студенти відпочивають на базі спортивно-оздоровчого комплексу «Славутич» на березі Азовського моря (сmt. Кирилівка), де є в наявності 200 місць. Студенти проводять дозвілля в актовому залі на 490 місць, де влаштовуються круглі столи та конкурси, Дні факультету, а також зустрічі з видатними діячами політики, науки, культури та ін. На балансі наукової бібліотеки знаходяться навчально-методичне забезпечення (920 тис. примірників). Бібліотека забезпечена фаховими періодичними виданнями, доступом до наукометричних баз *Web of Science* і *Scopus*.

Кафедра хімії та в цілому університет проводить опитування серед здобувачів вищої освіти, щодо їхніх потреб та інтересів, що затверджено у положенні центра незалежних соціологічних досліджень ЗНУ. Результати досліджень обговорюються на Вчених радах університету, факультету, засіданнях кафедри хімії і приймаються дії для покращання освітнього процесу студентів.

На біологічному факультеті та університеті в цілому діє система студентського самоврядування. Основними завданнями якого є: забезпечення й захист прав та інтересів студентів, насамперед стосовно організації навчального процесу; сприяння навчальній, науковій і творчій діяльності студентів; сприяння створенню відповідних умов для проживання та відпочинку студентів; сприяння діяльності студентських гуртків, товариств і клубів за інтересами; участь у вирішенні особистих питань студентів.

Враховуючи особливості освітньої програми безпечності освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти приділяється особлива увага. На перших заняттях з навчальних дисциплін студенти проходять інструктаж з техніки безпеки, знайомляться з відповідними інструкціями, що надають фахівці відділу з охорони праці ЗНУ. В кожній лабораторії присутні відповідні інструкції, дорожні карти при надзвичайних ситуаціях, засоби з гасіння пожеж.

В університеті реалізований фізичний розвиток здобувачів вищої освіти в умовах спортивно-оздоровчого комплексу, завданням якого є створення

відповідних умов та можливостей для задоволення різнобічних інтересів студентів у сфері фізичної культури і спорту.

Безпечність психічного здоров'я у ЗНУ реалізовано за допомогою практичного психолога відділу виховної роботи. Практичний психолог відділу виховної роботи надає психологічну допомогу різного виду (психокорекційна, реабілітаційна та консультативна), визначивши фактори, що перешкоджають розвитку особистості студентів; проводить психологічну діагностику різного профілю і призначення; формує психологічну культуру студентів. Допомога та тренінги відбуваються в рамках кураторських годин, за запитом учасників (студентів, представників студентського самоврядування, кураторів, викладачів, адміністрації університету). Домовитися про консультацію та тренінг можна за телефоном або при особистій зустрічі з психологом.

Комунікація зі студентами здійснюється куратором групи або деканатом факультету, завдяки чому реалізується механізм освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів ОП. Інформаційна підтримка здійснюється за допомогою веб-сайту ЗНУ і кафедри хімії, *Moodle*. Кафедра хімії підтримує зворотній зв'язок з випускниками освітньої програми та проводить круглі столи з роботодавцями.

Освітня підтримка здобувачів постійно проводиться впродовж навчального року, деканат активно співпрацює зі старостами груп та особисто зі студентами, інформує через дошку оголошень on-line. Кожен викладач проводить консультації з навчальних дисциплін та індивідуально підтримує студента в його початкових і наукових досягненнях. Куратори щомісячно проводять кураторські години, підтримують здорові відносини всередині групи та контролюють умови проживання у гуртожитках.

Організаційна підтримка організована через офіційний сайт ЗНУ, на якому представлені основні форми документів для заповнення та виділені відповідні відділи університету для погодження. Інформаційна підтримка здобувачів реалізується через висвітлення офіційної інформації через сайт ЗНУ, факультету, сайт кафедри хімії та соціальні мережі. З наукового боку підтримка студентів забезпечена безкоштовним доступом до наукометричних баз *Scopus* та *Web of Science*. Студентське самоврядування інформує студентів через месенджери *Viber i Telegram, Instagram*.

Консультативна і соціальна підтримка надається викладачами, завідуючим кафедри та відповідними відділами. Наприклад, працевлаштування або консультації з даного питання надається студентам через конкретні пропозиції від роботодавців, що надходять на адресу відділу працевлаштування, завідуючого кафедри, декана і проведення круглих столів з залученням роботодавців. У ЗНУ створено відповідний відділ до університетської підготовки, профорієнтації та працевлаштування, який забезпечує реалізацію державної політики з питань сприяння працевлаштування випускників і підтримує зв'язок з державними підприємствами щодо пошуку вакансій. Проходячи практику на підприємствах і в організаціях, з якими кафедра має угоди, студенти знаходять собі перше робоче місце.

Також особливу увагу кафедра хімії приділяє студентам, у яких батьки проходять службу в зоні АТО, внутрішньо переміщеним особам, що реалізується у наданні юридичної допомоги з отримання бюджету, соціальних стипендій та покращення умов проживання у гуртожитку.

Якщо в процесі навчання у здобувачів виявляються проблеми з успішністю, то вони вирішуються за допомогою кураторів, завідувача кафедри та деканату через складання графіку відпрацювання студентів. На кафедрі хімії постійно йде робота з цифровізації та осучаснення інформаційної підтримки студентів.

Концепція підтримки студентів в особливих ситуаціях реалізована ЗВО через кураторів та виховний відділ. Куратори докладають необхідних зусиль щодо створення в навчальній групі здорового морально-психологічного клімату, який сприяв би формуванню творчого ставлення студентів до навчання, виховання у них здорових моральних засад. Вони повідомляють адміністрацію про складні ситуації студентів та виробляють спільну стратегію з виховним відділом і первинною профспілковою організацією з надання допомоги та забезпечення умов для здобуття права на освіту. У ЗНУ кожен завжди може знайти підтримку і отримати необхідну консультацію з актуальних питань впровадження інклюзивного освітнього простору.

Запорізький національний університет повністю дотримується законів України та нормативних документів Міністерства освіти і науки України та Міністерства охорони здоров'я України, що стосуються особливостей вступу до ЗВО осіб з особливими освітніми потребами. ЗВО робить все можливе задля полегшення доступу осіб з особливими освітніми потребами до освітнього процесу. У навчальних корпусах №2, №4, №5, №8 та у Спорткомплексі Запорізького національного університету споруджені зовнішні стаціонарні пандуси. Маломобільні групи населення мають безперешкодний доступ до навчальних корпусів №1 та №9. З технічних причин у навчальному корпусі №6 не має можливості встановити пандус. Третій навчальний корпус Запорізького національного університету частково доступний для людей з обмеженими можливостями. Університет робить все, від нього залежне, аби при ремонті та реконструкції навчальних приміщень врахувати потреби даної категорії здобувачів вищої освіти. Студентам з особливими освітніми потребами виплачуються соціальні стипендії згідно п.10 §1.2. «Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у Запорізькому національному університеті».

6 Забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом

Запорізький національний університет, відповідно до сучасних процесів глобалізації, інтеграції та інформатизації суспільства, активно упроваджує інноваційно-інформаційні технології, що забезпечують подальше удосконалення документообігу, освітнього процесу та ефективну підготовку висококваліфікованих фахівців. Дані технології дозволяють збирати,

аналізувати і використовувати відповідну інформацію для ефективного управління програмами підготовки та іншою діяльністю.

Під час вступної кампанії використовується автоматизована інформаційна система «Абітурієнт». Програмний комплекс «Абітурієнт» – це корпоративна інтегрована система для управління бізнес-процесами приймальної комісії. Вона дозволяє вести облік абітурієнтів, вибудовувати їх рейтинг враховуючи результати вступних випробувань, незалежного тестування і атестатів, та з урахуванням пільг. Можливе автоматичне зарахування, та автоматизована перевірка чинності сертифікатів, механізовано процес укладання угоди зі студентами. Програмний комплекс «Абітурієнт» дозволяє вносити і ефективно відстежувати будь-які зміни та збирати значну кількість статистичних даних.

Для забезпечення освітнього процесу функціонують системи «Деканат» та «Ректорат» (розробка навчальних та робочих планів; ведення атестаційних, заліково-екзаменаційних відомостей, навчальних карток студентів; розрахунок навантаження науково-педагогічних працівників, звіти про виконання навчального навантаження тощо).

В університеті ефективно функціонує система електронного забезпечення навчання *Moodle* ЗНУ – якісний контент навчально-методичних матеріалів, навчально-інформаційних ресурсів університету, дозволяє оцінити досягнення студентів та показники їхньої успішності, доступний для студента в будь-який час і в будь-якому місці. Система електронного забезпечення навчання є веб-орієнтованою й існує в інформаційній системі університету у вигляді сайтів. Доступ студентів і викладачів до електронних дисциплін та електронних матеріалів здійснюється за допомогою веб-браузерів із використанням мережі *Internet*.

Інформаційні системи дозволяють забезпечити моніторинг якості діяльності університету та приймати ефективні управлінські рішення щодо її вдосконалення. Відповідальні за впровадження та виконання: лабораторія інформаційних систем та комп'ютерних технологій, загальний відділ, прес-центр.

У ЗНУ функціонує служба працевлаштування, створена з метою допомоги студентам та випускникам університету у сприянні пошуку роботи, адаптації до сучасних вимог на ринку праці і для системної підтримки у становленні молодих фахівців. Співробітники служби встановлюють соціальне партнерство з роботодавцями й запроваджують зворотний зв'язок між ними та університетом для отримання об'єктивної оцінки якості фахової підготовки.

На кафедрі хімії створена та регулярно оновлюється база даних випускників, вона містить інформацію щодо їх кар'єрного шляху. Викладачами кафедри постійно підтримуються зв'язки з випускниками шляхом використання інформаційних технологій та особистих зустрічей. Випускники освітньої програми «Хімія» у переважній більшості працевлаштовані за фахом в Україні та за кордоном і постійно підвищують свою кваліфікацію (в тому числі за кордоном) й займають посади, відповідно класифікатора професій.

На базі Запорізького національного університету функціонує центр незалежних соціологічних досліджень (<http://www.cisr.zp.ua/>), який щорічно, починаючи з 2008 року проводить дослідження орієнтоване на отримання інформації щодо рівня лояльності студентів до спеціальності, факультету, університету; навчального процесу; перспектив працевлаштування; академічної стипендії.

На своєму офіційному сайті (www.znu.edu.ua) Запорізький національний університет розміщує досить детальну інформацію стосовно всіх аспектів своєї діяльності, включаючи інформацію про формування контингенту здобувачів вищої освіти та організація освітнього процесу; рівні досягнень, успішності та відрахування студентів; характеристики студентського складу; наявні навчальні ресурси та підтримка студентів; кадрове забезпечення освітньої та наукової діяльності; науково-дослідну діяльність; ресурсне забезпечення освітнього процесу та науково-дослідної роботи; ключові показники діяльності вищого навчального закладу тощо.

7 Забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації

Запорізький національний університет на своєму офіційному сайті (www.znu.edu.ua) публікує зрозумілу, точну, об'єктивну, своєчасну та легкодоступну інформацію про свою діяльність, включаючи:

- детальну інформацію про вступну компанію;
- програми, які пропонуються та критерії відбору на навчання;
- заплановані результати навчання за цими програмами;
- кваліфікації, які надаються;
- процедури навчання, викладання та оцінювання, що використовуються;
- прохідні бали та навчальні можливості, доступні для студентів;
- інформацію щодо працевлаштування випускників.

За рейтингом *Webometric Ranking of World's Universities 2020* року ЗНУ за присутністю в інтернет-просторі є абсолютним лідером регіону і одним із перших в Україні (13 позиція).

8 Забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату

Система запобігання та виявлення академічного плагіату у закладі спрямована на запобігання та виявлення таких різних видів плагіату:

- копіювання та оприлюднення виконаної іншим автором роботи як своєї;
- дослівне копіювання фрагментів тексту чужої роботи у свою без належного оформлення цитування;

– внесення незначних правок у скопійований матеріал та без належного оформлення цитування;

– парафраза – переказ своїми словами чужих думок, ідей або тексту.

Система запобігання та виявлення академічного плагіату включає процедури та заходи з:

– формування етносу, який не сприймає академічну нечесність;

– створення умов, що унеможливають академічний плагіат;

– виявлення академічного плагіату в наукових статтях, монографіях, дисертаціях, підручниках, навчальних виданнях;

– притягнення до відповідальності за академічний плагіат.

У Запорізькому національному університеті система запобігання та виявлення академічного плагіату спирається на наступні документи та інші матеріали, які містять політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності:

1) Закон України «Про освіту» № 2145-VIII (редакція від 2019 р.), стаття 42. Академічна доброчесність.

2) Кодекс академічної доброчесності Запорізького національного університету.

3) Методичні рекомендації для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності (МОН, 2018 р.).

5) Розширений глосарій термінів та понять до статті 42 «Академічна доброчесність» Закону України «Про освіту» (від 05.09.2017 р.).

Як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності у Запорізькому національному університеті використовуються різноманітні програми перевірки на антиплагіат, яка відбувається на базі Наукової бібліотеки ЗНУ. В рамках меморандуму співпраці МОН України з компанією «Антиплагіат» Запорізьким національним університетом укладено угоду про співпрацю з компанією «Антиплагіат». Документ передбачає доступ до сервісу Unicheck (<https://unicheck.com/>, до 500 знаків, українська мова). Також для перевірки матеріалів на плагіат можна використовувати онлайн-сервіси за переліком розміщеним на сайті бібліотеки <http://library.znu.edu.ua/2365.ukr.html>.

Система запобігання та виявлення академічного плагіату поширюється крім здобувачів вищої освіти і на наукові та навчальні праці науково-педагогічних, наукових та інших працівників університету, та осіб, прикріплених до університету з метою здобуття ступеня доктора філософії (кандидата наук) поза аспірантурою.

Система забезпечення закладу вищої освіти якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) за поданням вищого навчального закладу оцінюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються Національним агентством.